

Środa, 13 marca 2019 r.

P8_TA(2019)0188

Układ o stowarzyszeniu między UE a Monako, Andorą i San Marino**Zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 13 marca 2019 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie układu o stowarzyszeniu między UE a Monako, Andorą i San Marino (2018/2246(INI))**

(2021/C 23/25)

Parlament Europejski,

- uwzględniając decyzję Rady (UE) 2014/... z dnia 22 grudnia 2014 r. upoważniającą Komisję do negocjowania, w imieniu państw członkowskich, tych postanowień jednego układu lub kilku układów o stowarzyszeniu z Księstwem Andory, Księstwem Monako i Republiką San Marino, które wchodzą w zakres kompetencji państw członkowskich,
 - uwzględniając art. 218 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej i deklarację odnoszącą się do artykułu 8 Traktatu o Unii Europejskiej, która stanowi, że Unia będzie uwzględniać szczególną sytuację państw o małym obszarze terytorialnym, które utrzymują z nią szczególne stosunki bliskości,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. pt. „Stosunki UE z Księstwem Andory, Księstwem Monako oraz Republiką San Marino: warianty pogłębionej integracji z UE” (COM(2012)0680),
 - uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z dnia 20 listopada 2012 r. pt. „Przeszkody w dostępie Andory, Monako i San Marino do rynku wewnętrznego UE i współpracy w innych obszarach” (SWD(2012)0388),
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji z dnia 18 listopada 2013 r. pt. „Stosunki UE z Księstwem Andory, Księstwem Monako oraz Republiką San Marino: warianty udziału tych państw w rynku wewnętrznym” (COM(2013)0793),
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie homogenicznego rozszerzonego rynku wewnętrznego oraz stosunków UE z krajami Europy Zachodniej niebędącymi członkami UE,
 - uwzględniając art. 113 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0074/2019),
- A. mając na uwadze, że Księstwo Andory (Andora), Księstwo Monako (Monako) i Republika San Marino (San Marino) mają długą historię państwowości; mając na uwadze, że zawsze wpisywały się one w historię Europy i utrzymują głębokie, długotrwałe stosunki polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturalne z państwami członkowskimi w ich bezpośrednim sąsiedztwie oraz z całą UE; mając na uwadze, że partnerstwo UE z tymi krajami opiera się na wspólnym systemie wartości politycznych i kulturowych;
- B. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino wykazały zdecydowane europejskie aspiracje polityczne, gospodarcze i kulturalne oraz silną wolę zacieśniania stosunków politycznych, gospodarczych i kulturalnych z Unią Europejską; mając na uwadze, że zarówno dla Andory, Monako i San Marino, jak i dla UE ważne jest, aby pozytywnie zareagować na te aspiracje w odpowiednim czasie i ułatwić szybkie zakończenie negocjacji w sprawie nowego układu o stowarzyszeniu, który będzie stanowił nowe ramy odniesienia dla stosunków między UE i tymi państwami;

Środa, 13 marca 2019 r.

- C. mając na uwadze, że również w interesie państw członkowskich mających tradycyjnie bliską więź historyczną, polityczną i gospodarczą z Andorą, Monako i San Marino leży wspieranie zacieśnienia i uregulowania stosunków tych państw z całą Unią Europejską; mając na uwadze, że w związku z tym istotne jest uwzględnienie szczególnych stosunków dwustronnych, jakie te państwa członkowskie utrzymują już z Andorą, Monako i San Marino, zwłaszcza z uwagi na pewność prawa;
- D. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino od dawna popierają stanowisko polityczne Unii Europejskiej na forum Narodów Zjednoczonych;
- E. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino są, każde z osobna, ważnymi partnerami gospodarczymi państw członkowskich położonych w ich bezpośredniej bliskości i dają możliwości zatrudnienia znacznej liczbie obywateli UE; mając na uwadze, że ściślejsza współpraca między Andorą, Monako i San Marino oraz UE zapewniłaby wszystkim stronom ważną możliwość dalszego rozwoju gospodarczego, przynosząc pozytywny gospodarczy efekt mnożnikowy w regionach państw członkowskich położonych w bezpośredniej bliskości, w tym poprzez dodatkowe możliwości zatrudnienia i doskonalenie międzynarodowych umiejętności zawodowych;
- F. mając na uwadze, że podczas prowadzenia negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu należy w pełni uwzględnić specyfikę Andory, Monako i San Marino jako małych państw, zgodnie z deklaracją nr 3 dotyczącą art. 8 Traktatu o Unii Europejskiej; mając na uwadze, że ważne jest w związku z tym uznanie niewielkiego wymiaru terytorialnego i niewielkiej liczby ludności Andory, Monako i San Marino oraz wynikających z tego implikacji w kwestii zachowania odpowiedniego dostępu społeczno-gospodarczego i integracji obywateli tych państw; mając na uwadze, że taki dostęp i integracja mają zasadnicze znaczenie dla zachowania kultury, tradycji i wartości charakterystycznych dla tych trzech społeczności; mając na uwadze, że bez takich specjalnych mechanizmów dostępu i integracji niektórzy obywatele mogą mieć trudności ze znalezieniem środków niezbędnych do życia w kraju pochodzenia; mając na uwadze, że istotne jest zatem zachowanie, w tym poprzez odpowiednie postanowienia układu o stowarzyszeniu, tkanki politycznej, społeczno-gospodarczej, kulturowej i tożsamościowej Andory, Monako i San Marino, a także dostosowanie jej do realiów integracji europejskiej;
- G. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino już dawno zawarły dwustronne porozumienia z sąsiadującymi z nimi krajami, a porozumienia te regulują kwestie będące przedmiotem wzajemnego zainteresowania, uwzględniają specyficzny charakter i szczególne potrzeby tych trzech krajów oraz odzwierciedlają potrzebę ochrony żywotności takich państw; mając na uwadze, że Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy uznało ów specyficzny charakter i szczególne potrzeby;
- H. mając na uwadze, że Andora, Monako i San Marino, każde z osobna, przeprowadziły ważne reformy i zadbały o zbieżność przepisów z UE, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji dotyczących sektora bankowego i finansowego;
- I. mając na uwadze, że na posiedzeniu w dniu 4 grudnia 2018 r. Rada podjęła decyzję o usunięciu Andory i San Marino z załącznika II do konkluzji Rady z dnia 5 grudnia 2017 r., potwierdzając w ten sposób, że wypełniły one wszystkie pozostałe zobowiązania dotyczące przejrzystości, uczciwego opodatkowania i środków przeciwdziałających BEPS (erozji bazy podatkowej i przenoszeniu zysków); mając na uwadze, że Monako nigdy nie zostało włączone do niniejszego załącznika, a Rada już 5 grudnia 2017 r. odnotowała, że Monako w pełni wywiązywało się z tych zobowiązań; mając na uwadze, że na posiedzeniach w kwietniu i lipcu 2018 r. działające przy OECD Światowe Forum Przejrzystości i Wymiany Informacji do Celów Podatkowych ogłosiło, iż Andora, Monako i San Marino przestrzegają międzynarodowego standardu wymiany informacji na żądanie;
- J. mając na uwadze, że ważne reformy podejmowane przez Andorę oraz stopniowe dostosowywanie się przez ten kraj do prawodawstwa UE w dziedzinie regulacji finansowych zasługują na pochwałę; mając na uwadze, że UE i Andora osiągnęły cenne porozumienie w sprawie tytoniu, a także mając na uwadze, że Andora będzie teraz mogła bardziej zintensyfikować wysiłki na rzecz większej dywersyfikacji gospodarki; mając na uwadze, że ten długofalowy proces będzie źródłem istotnych wyzwań, wobec czego pracownicy w Andorze będą potrzebować odpowiedniej ochrony podczas dywersyfikacji gospodarki; mając na uwadze, że szerszy dostęp do rynku wewnętrznego będzie sprzyjał długofalowemu rozwojowi gospodarczemu oraz doprowadzi do powstania w Andorze nowych możliwości gospodarczych i szans na zatrudnienie;

Środa, 13 marca 2019 r.

- K. mając na uwadze, że San Marino ma obecnie trudności z eksportem do państw członkowskich UE, z wyjątkiem Włoch, z powodu wymogów dotyczących dodatkowej dokumentacji w zakresie podatku VAT (T2); mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu powinien zapewnić równe warunki działania w całej UE, co byłoby bardzo cenne dla eksporterów z San Marino; mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu powinien zapewnić bankom z Andory i San Marino pełny dostęp do unijnego systemu udzielania zezwoleń bankom i przedsiębiorstwom świadczącym usługi finansowe;
- L. mając na uwadze, że obywatele Monako stanowią mniejszość w swoim własnym kraju, a sytuacja na rynku mieszkaniowym i rynku pracy jest taka, że obywatele Monako potrzebują aktywnego wsparcia, aby utrzymać zdolność do dalszego zamieszkiwania w Monako; mając na uwadze, że przepisy dotyczące ułatwień w dostępie do rynku pracy w równym stopniu mają zastosowanie do obywateli Monako i mieszkańców miast bezpośrednio sąsiadujących z Monako; mając na uwadze, że 92 % osób pracujących w Monako to obywatele UE;
- M. mając na uwadze, że układ o stowarzyszeniu z UE otwiera możliwość rozwijania współpracy w dziedzinach będących przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz uczestnictwa w niektórych horyzontalnych strategiach politycznych UE w takich obszarach jak badania naukowe, środowisko i edukacja (Erasmus+);
- N. mając na uwadze, że wejście w życie układu o stowarzyszeniu będzie wymagało zgody Parlamentu;
1. zaleca Radzie, Komisji oraz wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa:
- a) wykorzystanie szansy, jaką stwarzają negocjacje w sprawie układu o stowarzyszeniu, i wykazanie wartości bliższych stosunków i integracji z UE, przy uwzględnieniu opinii publicznej zarówno w Andorze, Monako i San Marino, jak i w UE, a także ponowne potwierdzenie, jak ważne jest dla takich krajów w dłuższej perspektywie czasowej uwzględnienie ich w organach i strategiach politycznych UE;
 - b) zapobieganie ryzyku odrzucenia układu o stowarzyszeniu po zakończeniu negocjacji oraz podjęcie wzmożonych starań na rzecz przekazywania tym obywatelom w Andorze, Monako i San Marino, którzy czują się bardziej podatni na zagrożenia, informacji o układzie o stowarzyszeniu i wyjaśnienia im, przy zachowaniu pełnej przejrzystości i we współpracy z władzami tych trzech państw, zakresu, zalet i ewentualnych słabych punktów tego układu, w celu zapewnienia jedności politycznej i możliwie najszerszego poparcia społecznego w każdym z tych trzech państw; zachęcenie Andory, Monako i San Marino do podjęcia takich samych kroków oraz wspieranie ich w podejmowanych działaniach;
 - c) wzięcie w pełni pod uwagę niewielkiego wymiaru terytorialnego i ograniczonych zasobów administracyjnych, w kategoriach względnych, Andory, Monako i San Marino, a także odpowiednie dostosowanie w ramach procesu negocjacyjnego wymaganego przyjęcia i wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego, aby ograniczyć do minimum nadmierną presję budżetową, która z kolei miałaby negatywny wpływ na opinię publiczną i dostępne zasoby budżetowe; w razie potrzeby udzielenie Andorze, Monako i San Marino pomocy w zakresie zapewniania niezbędnych zdolności administracyjnych gwarantujących szybką, dynamiczną i jednolitą transpozycję wspólnotowego dorobku prawnego;
 - d) zaapelowanie o utworzenie, w każdym z tych trzech państw, spójnych, skutecznych i wydajnych ram instytucjonalnych, które posłużą do wdrożenia układu o stowarzyszeniu, aby zapewnić dynamiczną transpozycję wspólnotowego dorobku prawnego przez te trzy kraje, a także jednolite stosowanie i spójną interpretację postanowień układu, przy czym musi to obejmować forum konsultacyjne i mechanizm rozstrzygania sporów;
 - e) przypomnienie Andorze, Monako i San Marino, jak ważna jest ogólna integralność i jednorodność rynku wewnętrznego, a także przestrzeganie podstawowych aspektów wszystkich czterech swobód związanych z rynkiem wewnętrznym; przypomnienie o zaletach pełnego dostępu do rynku wewnętrznego i płynących zeń korzyściach gospodarczych, w tym również w odniesieniu do produktów i usług, a także o potrzebie utrzymania na rynku wewnętrznym równych warunków działania oraz silnych, odpornych i skutecznych podstaw instytucjonalnych z korzyścią dla wszystkich;
 - f) zapewnienie odpowiedniego wsparcia UE dla Andory, Monako i San Marino, aby umożliwić im pełne przyjęcie i wdrożenie wspólnotowego dorobku prawnego w perspektywie długoterminowej, w tym poprzez ściślejszą współpracę instytucjonalną z państwami członkowskimi położonymi w bezpośrednim sąsiedztwie; zapewnienie dostępu do środków finansowych UE w celu realizacji konkretnych projektów oraz możliwości polegania na istniejących organach administracyjnych, które zajmują się wdrażaniem wspólnotowego dorobku prawnego w państwach członkowskich;

Środa, 13 marca 2019 r.

- g) wspieranie większej zdolności do odpowiedniego przyjęcia i wdrożenia wspólnotowego dorobku prawnego za sprawą delegowania urzędników administracji publicznej z Andory, Monako i San Marino do odpowiednich instytucji i organów UE i państw członkowskich;
- h) rozważenie – w świetle potrzeby pogodzenia swobody przedsiębiorczości przewidzianej w układzie o stowarzyszeniu i przepisów krajowych Andory, Monako i San Marino mających na celu zapewnienie integracji społeczno-gospodarczej ich obywateli – możliwości tymczasowych odstępstw, które byłyby wprowadzane w oparciu o ocenę rzeczywistych potrzeb tych trzech państw, podlegałyby klauzuli przeglądowej i byłyby powiązane ze szczegółowymi kryteriami społeczno-gospodarczymi każdego państwa negocjującego oraz dostosowane do ram czasowych wymaganych do zagwarantowania, w każdym państwie i w ramach wieloetapowego podejścia, prawdziwie równych warunków działania i odpowiedniej zdolności konkurencyjnej dla pracowników i przedsiębiorstw; wzięcie pod uwagę, że państwa te są tak małe, że skutki wynegocjowania tymczasowych odstępstw w odniesieniu do wspólnotowego dorobku prawnego byłyby ledwie zauważalne;
- i) wykorzystanie układu o stowarzyszeniu do rozwijania dalszej współpracy z Andorą, Monako i San Marino w ramach dyrektywy (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu⁽¹⁾;
- j) dostosowanie wymogów dotyczących udostępniania danych statystycznych na podstawie układu o stowarzyszeniu do wielkości terytorium Andory, Monako i San Marino;
- k) zbadanie, czy możliwe i wykonalne jest, by równoległe z negocjacjami w sprawie układu o stowarzyszeniu zapewnić Andorze i San Marino dostęp do płynności Eurosystemu w celu zwiększenia odporności i stabilności ich krajowych systemów bankowych na wypadek wewnętrznego lub zewnętrznego wstrząsu systemowego, przy jednoczesnym zapewnieniu właściwego nadzoru ze strony Europejskiego Banku Centralnego; zachęcenie Andory i Monako do członkostwa w Międzynarodowym Funduszu Walutowym oraz udzielenie im w tym celu, w razie potrzeby, pomocy technicznej; zachęcanie Andory, Monako i San Marino do kontynuowania starań na rzecz konwergencji z UE w zakresie regulacji finansowych, zarządzania podatkowego i walki z praniem pieniędzy;
- l) kontynuowanie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu z Andorą, Monako i San Marino oraz zapewnienie negocjującym stronom wszelkiego niezbędnego wsparcia instytucjonalnego i politycznego w odpowiednim czasie, w tym ocen i wiedzy fachowej właściwych dyrekcji generalnych Komisji, tak aby negocjacje można było zakończyć jak najszybciej, a w każdym razie w ciągu najbliższych dwóch lat;
- m) wydanie przed końcem obecnej kadencji wspólnego oświadczenia politycznego z Andorą, Monako i San Marino na temat układu o stowarzyszeniu w celu podsumowania i zachowania postępów osiągniętych dotychczas w negocjacjach, aby nowa Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych mogły rozeznaczyć się w sytuacji i oprzeć się na tym wspólnym porozumieniu oraz kontynuować negocjacje;
- n) potraktowanie negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu jako okazji do podjęcia środków z myślą o wspólnych inwestycjach w infrastrukturę będącą przedmiotem wspólnego zainteresowania, a także środków mających na celu rozwój wspólnych badań naukowych z udziałem Andory, Monako i San Marino oraz państw członkowskich UE;

2. uważa, że następną kadencja Parlamentu Europejskiego mogłaby stanowić cenną okazję do powołania nowej delegacji międzyparlamentarnej poświęconej dialogowi międzyparlamentarnemu i współpracy z Andorą, Monako i San Marino; uważa ponadto, że Parlament powinien kontynuować ścisłą współpracę między swoimi służbami i odpowiednimi służbami parlamentów Andory, Monako i San Marino oraz regularnie gościć młodych liderów politycznych, biznesowych i społeczeństwa obywatelskiego z tych trzech krajów w celu wzmocnienia pozytywnej narracji ukierunkowanej na bliższy kontakt polityczny, gospodarczy i strategiczny z UE w ramach negocjacji w sprawie układu o stowarzyszeniu; uważa, że Parlament powinien wspierać okresową wymianę poglądów z krajowymi delegacjami parlamentarnymi Andory, Monako i San Marino przez cały okres trwania negocjacji; jest zdania, że wymiany poglądów między Parlamentem Europejskim a krajowymi delegacjami parlamentarnymi Andory, Monako i San Marino powinny dotyczyć również kwestii, którymi zajmuje się Parlament i które mogą mieć bezpośredni wpływ na gospodarkę tych krajów, na ich stosunki z UE lub na skuteczność układu o stowarzyszeniu;

⁽¹⁾ Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73.

Środa, 13 marca 2019 r.

3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszego zalecenia Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, współksiężetom, rządowi i Radzie Generalnej Andory, księciu, ministrowi stanu i Radzie Narodowej Monako oraz kapitanom regentom, Kongresowi Stanu oraz Wielkiej Radzie Generalnej San Marino.
